

Nr 1530

av herr Magnusson i Borås m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 26 angående vuxenutbildning.

Vuxenutbildningen har de senaste åren varit det område av utbildningsväsendet vars ekonomiska resurser expanderat snabbast. Det finns fortfarande utomordentligt stora grupper i vårt land som har en mycket ringa teoretisk utbildning bakom sig. Det tar mycket lång tid innan en skolreform slår igenom i befolkningen i stort. Dessa individer har emellertid till stor del kompenserat sin bristande formella skolutbildning med en omfattande praktisk yrkesverksamhet, som från såväl samhällets som den enskildes synpunkt kan vara väl så värdefull som en formell teoretisk skolutbildning.

Det föreligger emellertid ett betydande behov av kompletterande utbildning för individer som lämnat undervisningsväsendet, vilket bör tillgodoses huvudsakligen inom ramen för vuxenutbildningen. Det är emellertid varken realistiskt eller angeläget att som mål för vuxenutbildningen ställa upp ett överbryggande av den skillnad i antal skolår som finns mellan olika generationer. En sådan målsättning vittnar enbart om en överbetoning av den formella teoretiska utbildningens betydelse framför den praktiska erfarenheten.

Den utbyggnad av vuxenutbildningen som skett under senare år har gjorts utan att någon samlad översyn över vuxenutbildningen varit möjlig. Intrycket att den pågående expansionen av vuxenutbildningen sker efter planlöshetens mönster och att den inte kompletteras med en ingående utvärdering av de erfarenheter man hitintills gjort är tyvärr ofrånkomligt. Det går inte att undertrycka farhågorna för att många av de reformer som nu drivs igenom på vuxenutbildningens område genom detta kommer att drabbas av ett öde motsvarande det som mött flera av de reformer som skett på grundskole-, gymnasie- och universitetsnivån.

Därtill uppmanad av riksdagen har statsrådet Moberg i februari i år utvidgat direktiven till kommittén för studiestöd åt vuxna (SVUX), som fått i uppdrag att bl. a. överväga hur de olika formerna av samhällsstödd vuxenutbildning skall stödja och komplettera varandra, vilka prioriteringar mellan olika åtgärder som bör göras samt vilken utvecklingstakt som bör hållas inom den av samhället stödda vuxenutbildningen. Detta utredningsuppdrag motsvarar endast delvis det från moderata samlingspartiet många gånger framförda kravet på en allsidig översyn av vuxenutbildningens mål, organisation, dimensionering och finansiering. Som utbildningsutskottet också framhöll i fjol torde det därför bli aktuellt med en samlad översyn sedan nu pågående utredningsarbete, bl. a. det som bedrivs inom SVUX, redovisats.

I avvaktan på pågående utredningsarbete föreligger enligt vår mening

skäl att begränsa expansionen av statsmakternas kostnader på området. Vi föreslår därför att de två största av den föredragande i propositionen 26 föreslagna anslagshöjningarna, nämligen beträffande anslagen till Bidrag till driften av kommunala skolor för vuxna samt Bidrag till studiecirkelverksamhet, vardera på 35 miljoner kronor, för nästa budgetår begränsas till den genomsnittliga expansionstakten på driftbudgeten för skolväsendet, högre utbildning och forskning samt lärarutbildning, nämligen ca 17 procent.

Med hänvisning till ovanstående hemställas
att riksdagen

1. till *Bidrag till driften av kommunala skolor för vuxna* för budgetåret 1972/73 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 152 milj. kr.,
2. till *Bidrag till studiecirkelverksamhet* för budgetåret 1972/73 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 152 milj. kr.

Stockholm den 4 april 1972

TAGE MAGNUSSON (m)
i Borås

KARL LEUCHOVIUS (m)

PER-OLOF STRINDBERG (m)

PAUL BRUNDIN (m)

BO TURESSON (m)